

BESTUUR

Het bestuur bestond in 2023 uit:

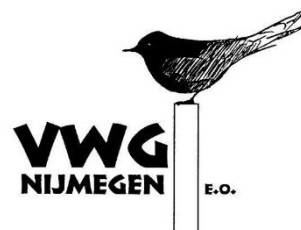
Paul Gnodde – voorzitter

Martijn Verdoes – secretaris

Kor Bosch – penningmeester

Frank Saris – algemeen lid

Kelvin Klaassen – algemeen lid

In 2023 zijn er maar liefst 51 leden bijgekomen en hebben zich er 10 afgemeld als lid. Zo is op 31 december 2023 het ledenaantal 397.

In 2023 hebben we 11 digitale nieuwsbrieven verzonden.

Ook in 2023 hanteren we de volgende verenigingsstructuur:

Werkgroepen

Vogelringstation Ooijse Graaf

Werkgroep Avifauna en waarnemingenarchief

Werkgroep Ecologisch Advies

Werkgroep Gierzwaluw

Werkgroep Huiszwaluw

Werkgroep Vogelfotografie

Werkgroep Zomertortel

Teams

Redactieteam Mourik

Team Birders Café

Team Excursies

Team Nieuwsbrief

Team Sociale Media (Facebook, Twitter)

Team Virtueel Jaaroverzicht

Team Vogelcursus

Team Vogels+

Team Website

Vrijwilligers gezocht

Deze structuur van werkgroepen ziet er op papier goed uit, maar het ontbreekt in de meeste werkgroepen en teams aan voldoende vrijwilligers of aan een werkgroepgevoel. Een vereniging met bijna 400 leden zou meer actieve leden moeten hebben dan er nu zijn. Veel komt nu op de schouders terecht van de bestuursleden. Wij zoeken: excursieleiders, iemand die de kar wil trekken voor de bescherming van de zomertortel, ecologen, lezingengevers, websitebeheerder, etc.

Vragen en verzoeken aan het bestuur en acties door het bestuur

En beantwoording met behulp van vele leden, o.a.:

- We hebben kunnen reageren op de concepttekeningen van zandwinningsbedrijf K3 voor de vogelkijkhut in de Gendtse Waard. Dat ziet er goed uit! Wij hebben op 20 april onze mening kunnen geven over de natuurontwikkeling in de Ooijse Graaf tijdens de inloopbijeenkomst ook van zandwinningsbedrijf K3.
- Dinsdagavond 6 juni deden wij mee aan het partneroverleg Staatsbosbeheer. Verschillende groene verenigingen kregen van Staatsbosbeheer uitleg over de SBB-plannen.
- Onze wetlandwachter en bestuurslid Frank Saris is bij diverse bijeenkomsten geweest met andere wetlandwachten.

- Wij hebben gesproken met de projectleider van Topparken. Zij gaan een groot vakantiepark bouwen bij de Kraaienbergse Plassen. Zij krijgen de volledige steun van de gemeente Land van Cuijk. Het is grotendeels een gelopen race. Wij hebben ons in dit gesprek hard gemaakt voor verdere afscherming met b.v. een boeienlijn van de vogeleilandjes en rietkragen.
- Wij hebben advies gegeven over het plaatsen van rifkorven bij de Kraaienbergse Plassen.
- Verder hebben we verschillende vragen ontvangen in de mailbox van particulieren die we zo goed en zo snel als mogelijk hebben kunnen beantwoorden.

Publiciteit en sociale media

- De 'free publicity' leek ons dit jaar geen bezoek te brengen, totdat de mooie website vogelskijken.nl zich in het najaar meldde voor een uitgebreid interview met onze voorzitter, Paul Gnodde. Dit leverde een mooi artikel op: [Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen en Omgeving - Vogelskijken](#). Dat werd door hen nog eens gedeeld op heel wat sociale media, dus volop reclame voor onze mooie vereniging!
- Niet zozeer publiciteit voor onze werkgroep, maar in de decembernieuwsbrief van ARK Rewilding Nederland stond een mooi artikel over onze eigen Frank Saris, die met zijn vrouw Ria van Pelt in de Ooijse Graaf woont en zich sterk maken voor de natuur in de Ooijpolder.

DE VIER PIJLERS VAN DE VWG IN 2023

Vogelbescherming, vogelonderzoek

- *"Het zou ons niet verbazen als het werkelijke Nijmeegse totaal al zo'n 30-40 broedparen kleine mantelmeeuwen bedraagt, maar meer veldwerk is nodig"*. Dit meldden Chris van Turnhout en Juan Gallego-Zamorano in hun artikel in de septembernieuwsbrief. Zij doen op indrukwekkende wijze (o.a. met drones) onderzoek aan broedende kleine mantelmeeuwen op (industrie)daken.
- Minne Feenstra deelt met ons een voorval van een in een wildraster (eigenlijk de braam eronder) vastgedraaide gaai die dit niet overleefd had.
- De ringers onder leiding van Ward Hagemeijer waren dit najaar weer actief bij de Ooijse Graaf. Dit leverde enkele spectaculaire vangsten op die de nieuwsbrieven en de landelijke vogeltijdschriften haalden.
- Het ondersteunen van de zomertortel hebben we als ons vogelbeschermingsspeerpunt benoemd, maar helaas hebben we in 2023 geen tijd voor gevonden om ons daarop te richten.

Het plezier van het vogels kijken

Vogelcursus

- Het team Vogelcursus organiseerde in 2023, na de coronastilstand, weer een volledige vogelcursus. Die startte op 9 februari. Er waren net iets meer dan 30 cursisten geplaatst. De vogelcursus bestaat uit een aantal kennisavonden aangevuld met excursies in het veld om de opgedane kennis te gebruiken. Ook dit jaar moesten we weer veel gegadigden teleurstellen. De vraag naar de vogelcursus is vele malen groter dan we kunnen aanbieden.

Excursies, dia-avondjes en meer:

- Het jaar traptten we af in januari met de ALV. We namen afscheid van Bram Ubels als bestuurslid en van Sjaak van den Berg als vrijwilliger binnen het team Vogelcursus en we heetten Kelvin Klaassen welkom als nieuw bestuurslid. Voordat het visuele jaaroverzicht begon deed de werkgroep Vogelfotografie de prijsuitreiking van de wedstrijd de 'merel' (winnaar Kayo de Gruijter). De prachtigste foto's van schaarse, zeldzame en vreemde vogels kwamen daarna langs in het visueel jaaroverzicht 2022.
- In januari waren maar liefst drie excursies: een drijfnatte midwinterexcursie naar de Hamert (gids Kelvin Klaassen), een Vogelplus-excursie op de fiets in de Ooijpolder (gids Martijn Verdoes) en een auto-excursie van Walcheren tot aan Goeree-Overflakkee (gids Paul Gnodde).
- Het team Excursies had in februari en maart mooie late-winter en vroege-lente-excursies gepland naar Mariënbos (uilen – geleid door Kelvin Klaassen), Zuid-Limburg (met een prachtige waterspreeuw bij Kerkrade – geleid door Paul Gnodde) en een spechtenexcursie op de Duivelsberg (geleid door Saskia Jonker). Alle excursies zaten steeds snel vol. Ook de Vogelplus-excursie op 25 februari naar de Duivelsberg was volgens de oud-vogelcursusdeelnemers zeer geslaagd. Met Martijn Verdoes als gids kan dat ook bijna niet anders.
- Het team Vogelfotografie (Renate van de Boom, Geert Klein Breteler en Peter Walvius) organiseerde op 23 maart een zeer interessante avond in de Thiemeloods, een lezing door de bekende natuur- en vogelfotograaf Arie van den Hout.

- De lentemaanden april en mei zijn bij menig vogelaar favoriet. Dichtbij huis liet Kor Bosch een klein groepje leden de fraaie natuur van de Overasseltse en Hatertse Vennen zien. Dat leverde mooie voorjaarssoorten op als bonte vliegenvanger, boomleeuwerik, fitis, gekraagde roodstaart en boompieper. De Vogelplussers leerden onder leiding van Martijn Verdoes het Grote Grindgat bij Weurt kennen. Geen hele fraaie plek, maar zeer interessant voor trekvogels.
- Op 18 april begonnen onze wekelijkse fietsexcursies vanaf het Holland-Duits Gemaal. Elk jaar lijken deze excursies populairder te worden. Ze leveren wekelijks enthousiaste deelnemers op en vaak worden die ook lid van onze vogelwerkgroep. Kelvin Klaassen nam op 6 mei een groep mee naar de Kraaijenbergse Plassen. Altijd top in deze periode. En zijn eerste droge excursie van 2023. Thuisvogelaar Luc Oteman toonde op 13 mei de rijkdom van 'zijn' Millingerwaard aan de 30 deelnemers van de Vogelcursus. Dit ging van makkelijke soorten als een man gekraagde roodstaart tot kbv-tjes als de bosrietzanger.
- De bigday-diehards konden op zaterdag 13 mei los. 24 uur vogels kijken in ons werkgebied op de (elektrische) fiets. Met 140 vogelsoorten winnen de Pedaalscholvers (Jeroen Helmer, Harvey van Diek en Wouter Helmer). Op 20 mei gidst Kelvin Klaassen bij droog weer (!) een groep over de Hamert. De deelnemers komen thuis met wespendif, grauwe klauwier en gehoorde wielewaal. Ook tijdens dinsdagavondfietsexcursie van 23 mei scoren we onder leiding van Kor Bosch een wespendif. De week erop – met Paul Gnodde als excursieleider – komen roerdomp en grauwe klauwier in het verslag.
- De meimaand sloten we af met een Vogelplusexcursie in Heumensoord. Een supergoed gebied voor spechten en boszangvogels. Gids Martijn Verdoes liet de deelnemers veel zien, maar miste zelf de kleine bonte specht. De reeks dinsdagavonden sluiten we altijd af met de nachtzwaluwen van Mulderskop. Rob Krol weet de juiste plekjes en succes is gegarandeerd.
- De zomer komen de leden door met de purperreigerexcursie door de Zouweboezem en aansluitend de Biesbosch. Paul Gnodde kent deze gebieden goed. Behalve de purperreigers zagen we in de Biesbosch ook zeearend, zwartkopmeeuwen en kleine zilverreigers.
- Op 24 juni doen we onder leiding van Kelvin de Veluwe aan. Kelvin weet hiervoor zijn 'excursisten' een fraaie slangenarend uit de lucht te plukken – figuurlijk dan.
- De Vogelplussers namen op 2 september een groep pas afgestudeerde vogelcursusdeelnemers mee in de Millingerwaard. Die vulden hun levenslijst aan met visarend, wespendif, witgat en matkop. Zaterdagochtend 30 september stond de tweede vogelplusexcursie van het najaar op het programma. En wat voor eentje, bestemming: ringbaan de Ooijse Graaf.
- En eindelijk was er weer eens een buitenlandse excursie. Dit keer naar Helgoland. Van vrijdag 29 september tot en met maandag 2 oktober zijn we met 12 leden wezen vogelen op dit voor zeldzaamheden spannende Duitse eiland. Uitstekend georganiseerd door Lysbeth Santema en voor de vogels was Paul Gnodde mee als gids. Die toonde de deelnemers een kortteenleeuwerik, dwerggors (eerste door Kor gevonden), vele zwartkopmeeuwen, zwarte zeekoet en nog veel meer.

- Op vrijdag 7 december hielden we een ouderwets 'clubavondje, een Birderscafé in 't Haantje in Nijmegen. Uitstekend georganiseerd door Bram Ubels en Chris van der Heijden. Ondanks het slechte geluid van de apparatuur genoten dik 40 leden van een wel erg lastige raadselvogelquiz gegeven door Harvey van Diek en een mooie lezing over het aanstaande zeearendbroedpaar in de Millingerwaard door Luc Oteman.

Vogels tellen en inventariseren

- Ook in 2023 hebben heel wat leden een gebiedje geïnventariseerd in ons werkgebied en m.n. de Gelderse Poort. We kunnen altijd nieuwe tellers gebruiken! In september verscheen in de nieuwsbrief van die maand een eerste overzicht van het broedseizoen 2023. De roerdomp en de grauwe klauwier deden het goed in 2023. De zomertortel is uit de Gelders Poort verdwenen afgelopen jaar.
- De (najaars)trektellers scoorden mooie aantallen en goede soorten op de trektelposten Millingerwaard (Vincent Sanders en Luc Oteman), Zweefvliegterrein bij Malden (o.a. Saskia Jonker) en – nieuw – de Leemput bij Ven-Zelderheide (Jeroen Veeken en Fred Hustings).
- De huiszwaluwentellers met Nico van de Poel als coördinator noemden 2023 een stabiel jaar met uitschieters: 4% meer nesten dan vorig jaar: 2010 nesten bewoond. Uitschieter is de Lentloperbrug bij Lent. Met 244 nesten misschien de grootste kolonie van Gelderland. Joep van Belkom, de Nijmeegse stadsecoloog, maakte op basis van onze gegevens een foto's een mooi artikel over deze huiszwaluwkolonie.

Avifauna en waarnemingenarchief

Deze werkgroep werkt stilletjes achter de schermen. Er zijn twee nieuwe soorten voor het werkgebied vastgesteld in 2023: de Humes bladkoning bij het Reindersmeer en de rotszwaluw langs

de Waaldijk bij Doornenburg. De donkerrode soorten in ons werkgebied waren in 2023: rotgans, roodhalsgans, sneeuwgans, witooggeend, grote zee-eend, zwarte zee-eend, ijseend, middelste zaagbek, kuifduiker, morinelplevier, rosse grutto, grauwe franjepoot, lachstern, reuzenstern, dwergstern, noordse stern, witwangstern, roodkeelduiker, ijsduiker, zwarte ibis, woudaap, kwak, koereiger, grijze wouw, slangenarend, dwergarend, steppekiekendief, grauwe kiekendief, ruigpootbuizerd, oehoe, hop, bijeneter, roodpootvalk, pestvogel, buidelmees, strandleeuwerik, rotszwaluw, Humes bladkoning, bladkoning, Pallas boszanger, grote karekiet, struikrietzanger, Orpheusspotvogel, taigaboomkruiper, grote pieper, roodkeelpieper, oeverpieper, sneeuwgor, grauwe gors, dwerggor.

Pallas boszanger – ontdekt op 19 februari 2023 bij Weurt door Tom van den Berge

Rotszwaluw – ontdekt op 26 november 2023 bij Doornenburg door Max van der Wielen, Kayo de Gruijter en Kas Muijres.